

Josip Lisac

Zadar

ZADARSKI TERCET

Petar Zoranić, *Planine*; Barne Karnarutić, *Djela*; Šime Budinić, *Izabrana djela*. Priredio Franjo Švelec, Matica hrvatska, Zagreb, 2002.

Glasoviti povjesničar hrvatske književnosti Franjo Švelec nije dočekaio pojavu Zoranićevih, Karnarutićevih i Budinićevih djela u ediciji "Stoljeća hrvatske književnosti". Međutim, tom je knjigom na lijep način dovršio svoj opsežan i zaslužen cijenen znanstveni opus. Neumitna smrt odnijela je čovjeka koji je radom ispunio svoj život, dug i plodan.

Franjo Švelec pisao je mnogo o Petru Zoraniću. Moglo bi se reći da to pisanje karakterizira postojano dizanje razine uvida u djelo toga tako znatna pisca, pa i to da je studija u promatranoj knjizi najbolji autorov rad o Zoraniću uopće. On je svakako i jedan od uopće najboljih prinosa o autoru *Planina*. Kako je pravilo u biblioteci "Stoljeća hrvatske književnosti", svim uvrštenim piscima priređeni su ljetopisi o osnovnim podacima o njihovu životu, pa je tako i u Zoranićevu primjeru. Literaturu o Zoraniću priređivač je naveo u prilično strogu izboru. S obzirom na vrsnoću izdanja *Planina* u ediciji "Stari pisci hrvatski", razumljivo je da Švelec ovom prilikom nije imao većih tekstoloških problema. To ipak ne znači da su sva tekstološka pitanja u *Planinama* definitivno riješena. O nekima od njih jednom sam prilikom raspravljao (*Mogućnosti*, XXXVII, 1989., br. 12), pa se sada ne bih zadržavao na tim pitanjima. Jedino bih rekao, uz poznate Zoranićeve stihove o Maruliću (*Blažen i slovući biti će njega glas / Dokole živući bude harvackih stas*), da riječi *stas* ne nalazimo u rječniku pri kraju knjige. Svakako bi bilo potrebno reći da taj primjer znači "naselje".

I u portretiranju Barne Karnarutića bio je profesor Švelec sretne ruke. Dosadanjim znanjima o tom piscu dodao je novosti, a sve je to izrekao sređeno i stilski dotjerano. I kod Karnarutića literatura je navedena štedljivo. Tu su tekstološki zahvati vrlo znatni, rekao bih i opravdani. S obzirom na Karnarutićev stih *Niki opočinu, niki ne odmilje* (str. 240), svakako bih stavio u rječnik glagol *odmiljeti* "oklijevati".

Relativno je najslabije uspio Švelčev prinos o Budiniću. Mislim prije svega na preciziranje važne filološke dimenzije njegova opusa, također na njegovo smještanje između renesanse i baroka. Tu su i tekstološki problemi bili veliki; mislim da su dobro riješeni. Problema je bilo i s rječničkim pitanjima. Zadržat ćemo se na nekima. Na 354. str. imamo

stih *Dan mi jest kako splul, berži ner sin iti*, ali glagola *spluti* “brzo proći” nema u rječniku. Na 362. str. čitamo stih *Prebit ću zajisto svako progonjenje*; glagol *prebiti* očito bi značio “odhrvati se nečemu”. Na 363. str. nalazim stih *Tim ću otegnuti tvoje velikosti*, pri čemu *otegnuti* znači “navijestiti”. Na 374. str. nalazimo imenicu *podvala* u značenju “uništenje”. Imenicu *stok* “oružje slično maču” čitamo na 387. str., ali je ne nalazimo u rječniku. S imenicom *pik* srećemo se na 388. str., ali ona ne znači “udarac”, kako čitamo u rječniku (str. 472), nego znači “koplje”. Na 399. str. čitamo stih *Neka deli mojih spravnici budu bit*, ali primjera *spravnik* “pokazivač puta” nema u rječniku. Na 416. str. srećemo imenicu *protičje*, i to u značenju “protjecanje vremena”; u rječniku (str. 477) nalazimo značenje “protjecanje”.

Sve u svemu, možemo zaključiti da su u prikazanoj knjizi Petar Zoranić, Barne Karnarutić i Šime Budinić tekstovima dobro zastupljeni. Dobro je i rješavanje tekstoloških pitanja, također je koristan tumač imena i izraza te rječnik. Profesoru Švelcu veliku je pomoć u radu pružio Amir Kapetanović.